

YHTENÄISESTÄ TALOUSSUUNNITELMASTA

Tätä aihetta koskevat artikkelit ja puheet tekevät masentavan vaikutuksen. Silmäilkää „Ekonomitsheskaja Zhizn” julkaisussa olevia L. Kritzmännin artikkeleja (I — joulukuun 14 pv 1920; II — joulukuun 23 pv; III — helmikuun 9 pv; IV — helmikuun 16 pv; V — helmikuun 20 pv). Joutavaa suunsoittoa. Sepustelua. Ei ole haluttu ottaa lukuun eikä tutkia sitä asiallista, mitä tällä alalla on aikaansaatu. Numerotietojen ja tosiasiaihin tutkimisen asemesta pohditaan — viidessä pitkässä artikkelissa! —, miten on ryhdyttävä tutkimaan.

Katsokaa Miljutinin teesejä („Ekonomitsheskaja Zhizn”, helmikuun 19 pv) ja Larinin teesejä („Ekonomitsheskaja Zhizn”, helmikuun 20 pv), kuunnelkaa tarkkaavaisesti „vastuunalaisten” tovereiden puheita. Niissä on samat peruspuutteet kuin Kritzmännillä. Mitä ikävintä skolastiikkaa ja jopa loruilua ketjuyhteyslaista y.m.s., milloin kynäilijän, milloin byrokraatin skolastiikkaa, mutta elävää työtä puuttuu.

Vieläkin pahempaa on ylimielisen byrokraattinen välinpitämättömyys sitä elävää työtä kohtaan, joka on jo tehty ja jota pitää jatkaa. Jälleen epäasiallista „teesien tuotantoa” tai ohjelauseiden ja suunnitelmien keksimistä sen sijaan, että perehdyttäisiin huolellisesti ja perusteellisesti omiin käytännöllisiin kokemuksiimme.

Ainoa vakava yhtenäistä taloussuunnitelmaa koskeva teos on „VSFNT:n sähköistämissuunnitelma”, „Goelron” („Valtion Venäjän-sähköistämiskomission”) Neuvostojen VIII edustajakokoukselle laatima selostus, joka julkaistiin joulukuussa 1920 ja jaettiin VIII edustajakokouksen

osanottajille. Mainitussa kirjassa on esitetty yhtenäinen taloussuunnitelma, jonka ovat laatineet — tietenkin vain likipitäisesti — tasavaltamme parhaat tiedemiehet tasavallan ylimpien elinten toimeksiannosta. Ja taistelu virkaylimysten moukkamaista omahyväisyyttä, kommunistikirjoittelijain periaatteetonta omahyväisyyttä vastaan on aloitettava perin vaatimattomasta asiasta, siitä, että kerrotaan koruttomasti tämän kirjan historiasta, sisällöstä ja merkityksestä.

Helmikuun 2.—7. 1920, t.s. alun toista vuotta sitten, pidettiin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean kokous, jossa hyväksyttiin päätöslauselma sähköistämisestä. Päätöslauselmassa sanotaan:

„...Lähimpien, päivänpolttavimpien, lykkäystä sietämättömien ja ensivuoeroisten tehtävien kuten kulkulaitoksen kuntoonpanon, polttoaine- ja elintarvikkeiden poistamisen, kulkutautien vastustamisen ja kurinalaisten työarmeijain järjestämisen ohella Neuvosto-Venäjälle tarjoutuu nyt ensi kerran mahdollisuus suunnitelmallisempaan taloudelliseen rakennustyöhön, valtion tieteellisesti perustellun yleisen kansantaloussuunnitelman laatimiseen ja johdonmukaiseen toteuttamiseen. Ottaen huomioon sähköistämisen ensisijaisen merkityksen... arvostaen sähköistämisen merkityksen teollisuudessa, maataloudessa, liikenteessä... j.n.e. j.n.e. ... Yleisvenäläinen TpKK päättää: velvoittaa Korkeimman kansantalousneuvoston laatimaan yhdessä Maatalouden kansankomissariaatin kanssa sähkövoimalaitosverkon rakentamissuunnitelman...”

Eikö ole selvää? „Valtion tieteellisesti perustellun yleisen kansantaloussuunnitelman laatiminen” — voidaanko olla käsittämättä näitä sanoja, tätä ylimmän valtaelimemme päätöstä? Elleivät „spesialistien” edessä kommunismillaan pöyhkeilevät kirjoittelijat ja virkaylimykset tunne tätä päätöstä, niin heille voidaan vain huomauttaa, että ei se ole mikään peruste, ettei tunneta meidän omia lakejamme.

Yleisvenäläisen TpKK:n päätöksen täyttämisen merkeissä Korkeimman kansantalousneuvoston puhemiehistö vahvisti helmikuun 21 p:nä 1920 sähköosaston yhteyteen muodostetun sähköistämiskomission ja sittemmin Puolustusneuvosto vahvisti asetuksen „Goelrosta”, jonka kokoonpanon määrääminen ja vahvistaminen jätettiin Korkeimman kansantalousneuvoston tehtäväksi, jonka tuli sopia MKK:n³² kanssa. „Goelro” julkaisi jo huhtikuun 24 p:nä 1920 „Bulletininsa” 1. numeron, jossa esitettiin erittäin yksityiskohtainen työsuunnitelma, luettiin ne vastuunalaiset henkilöt, tiedemiehet, insinöörit, agronomit ja tilastomie-

het, jotka kuuluvat erilaisiin alakomissioihin, johtavat töitä eri piireissä ja ovat sitoutuneet suorittamaan erilaisia, tarkoin määrättyjä tehtäviä. Yksistään näiden töiden ja ne suoritettavakseen ottaneiden henkilöiden luettelo käsittää „Bulletinin” 1. numerossa kymmenen sivua. Työhön vedettiin mukaan kaikki parhaat voimat, jotka olivat Korkeimman kansantalousneuvoston sekä Maatalouden kansankomissariaatin ja samaten Kulkulaitosten kansankomissariaatin käytettävissä.

„Goelron” työn tuloksena syntyi edellä mainittu laaja — ja mainio — tieteellinen teos. Sen laatimiseen osallistui yli 180 spesialistia. Heidän „Goelrolle” jättämiensä töiden luettelossa on yli 200 nimikettä. Nyt meillä on ensinnäkin yhteenveto näistä töistä (mainitun teoksen ensimmäinen osa, joka käsittää yli 200 sivua): a) sähköistäminen ja valtiontaloussuunnitelma; edelleen b) polttoainevarustelu (ja yksityiskohtainen VSFNT:n „polttoainebudjetti” lähimmäksi kymmenvuotiskaudeksi sekä laskelmat, paljonko tarvitaan työläisiä); c) vesivoima; d) maatalous; e) kulkulaitos ja f) teollisuus.

Suunnitelma on laadittu noin kymmeneksi vuodeksi ja siinä on osoitettu työläisten lukumäärä sekä koneiden teho (tuhansia hevosvoimia). Suunnitelma on tietenkin vain likimainen, alustava, hiematon, paikoitellen virheellinen, se on „likipitäisesti laadittu”, mutta se on todella tieteellinen suunnitelma. Meillä on tarkat asiantuntijain tekemät laskelmat kaikista peruskysymyksistä. Meillä on heidän kaikkia teollisuusaloja koskevat laskelmansa. Meillä on — yhden pikku esimerkin esittääkseni — laskelmat, paljonko pitää tuottaa nahkaa, jalkineita, kun laskuperustaksi otetaan kaksi paria asukasta kohti (300 milj. paria) j.n.e. Ja lopputuloksena meillä on sähköistämisen niin materiaali- kuin finanssitasekin (kultaruplina laskettu) (noin 370 miljoonaa työpäivää, niin ja niin monta tynnyriä sementtiä, niin ja niin monta kappaletta tiiliä, puutaa rautaa, kuparia y.m., niin ja niin suuri turbogeneraattoreiden teho j.n.e.). Taseemme edellyttää, että jalostusteollisuus kasvaa („hyvin ylimalkaisten arvioiden mukaan”) 10 vuodessa 80% ja raaka-aineteollisuus 80—100%. Kultataseen vajeus (+ 11 miljardia — 17, vajeus yhteensä noin 6 miljardia) „voidaan kattaa toimilupien ja lainaoperaatioiden avulla”.

On osoitettu, minne rakennetaan ensimmäiset piirien sähkövoimalaitokset: 20 höyry- ja 10 vesivoimalaitosta, sekä selostettu seikkaperäisesti kunkin voimalaitoksen taloudellista merkitystä.

Näiden yleisten tietojen jälkeen näemme tässä samassa niteessä omin sivunumeroin varustettuina tutkielmat, jotka koskevat eri piirejä: Pohjoista piiriä, Keskistä teollisuus- aluetta (nämä kaksi tutkielmaa ovat erittäin hyviä, tarkkoja, yksityiskohtaisia, mitä runsaimpaan tieteelliseen aineistoon perustuvia), Eteläistä piiriä, Volganvartta, Uralia, Kaukasiaa (Kaukasia on otettu kokonaisuutena edellyttäen, että eri tasavallat tekevät keskenään taloudellisen sopimuksen), Länsi-Siperiaa ja Turkestantia. Kutakin piiriä varten meillä on muitakin eikä vain ensi vuorossa rakennettavia sähkövoimalaitoksia koskevat laskelmat; lisäksi meillä on niin sanottu „Goelron A-ohjelma”, t.s. *jo toimivien voimalaitosten mahdollisimman järkipärisen ja säästävällisen käytön suunnitelma*. Vielä muuan pikku esimerkki: Pohjoisen piirin (Pietarin piirin) osalta on laskettu, että Pietarin voimalaitosten yhdistäminen voisi antaa säästöä, mikä lasketaan seuraavalla tavalla. Lähes puolet sähkövoimasta voitaisiin (Pohjoista piiriä koskevan selostuksen 69. sivu) siirtää Pohjolan tukinuittopaikoille, Murmansiin, Arkangeliin j.n.e. Hakkuumäärän ja puutavaran viennin lisääntyminen voisi siinä tapauksessa antaa „*lähes puoli miljardia ruplaa valuuttana vuosittain aivan lähiaikoina*”.

„Pohjolan puutavarasta saamamme vuotuiset tulot voivat jo lähivuosina kasvaa kultavarantomme suuruiseksi” (sama, s. 70), tietenkin jos suunnitelmasta puhumisen asemesta ryhdymme tutkimaan ja todella *toteuttamaan* tiedemiesten laatimaa suunnitelmaa!

On mainittava vielä, että useiden (ei tietysti läheskään kaikkien) kysymysten osalta meillä on alulla kalenterisuunnitelma, t.s. paitsi yleissuunnitelmaa myös laskelmat joka vuodeksi erikseen, vuodesta 1921 vuoteen 1930, joista näkee, kuinka monta voimalaitosta voidaan panna käyntiin ja kuinka suuresti laajentaa entisiä voimalaitoksia (taaskin aikaisemmin mainituin edellytyksin, joita ei ole kovinkaan helppo luoda meidän nykyisten sivistyneistökirjailijoille ja virkaylimyksille ominaisten tapojemme vallitessa).

Luokaamme silmäys Saksaan voidaksemme antaa oikean arvon „Goelron” suorittamalle tavattoman suurelle ja

arvokkaalle työlle. Saksassa teki samantapaisen työn tiedemies Ballod yksin. Hän laati Saksan koko kansantalouden sosialistista uudestijärjestämistä koskevan tieteellisen suunnitelman. Kapitalistisessa Saksassa suunnitelma jäi riippumaan ilmaan, se jäi kirjallisuustuotteeksi, yksilön luomukseksi. Me annoimme valtion tehtävän, panimme työhön satoja spesialisteja, saimme kymmenen kuukauden kuluttua (emme tietenkään kahden kuukauden kuluttua niin kuin ensin oletimme) tieteellisesti laaditun yhtenäisen taloussuunnitelman. Meillä on laillinen oikeus olla ylpeitä tästä työstä; pitää vain *ymmärtää, miten* sitä tulee käyttää, ja nimenomaan sitä vastaan, ettei *tätä* ymmärretä, täytyykin nyt taistella.

Neuvostojen VIII edustajakokouksen päätöslauselmassa sanotaan: „...,Edustajakokous *hyväksyy Korkeimman kansantalousneuvoston j.n.e. ja erikoisesti „Goelron” toiminnan Venäjän sähköistämissuunnitelman laatimisen alalla...* pitää tätä suunnitelmaa *suurenmoisen taloudellisen aloitteen ensimmäisenä toimenpiteenä*, antaa Yleisvenäläisen TpKK:n j.n.e. tehtäväksi *saattaa päätökseen tämän suunnitelman laatiminen ja vahvistaa se ehdottomasti* mitä lyhimmän ajan kuluessa... Velvoittaa ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin tarkoituksena tämän suunnitelman *mahdollisimman laaja propagointi...* *Poikkeuksetta kaikissa tasavallan oppilaitoksissa on järjestettävä tämän suunnitelman tutkiminen*”³³ j.n.e.

Mikään ei kuvaa niin havainnollisesti sitä, että johtoporaissamme, varsinkin ylimmissä, on mätäpaiseita, sekä virkavaltaisuutena että selkärangattomuutena ilmeneviä paiseita, kuin se, miten Moskovassa suhtaudutaan tähän päätöslauselmaan, se, että yritetään „tulkita” sitä niin ja näin, kunhan vain päästäisiin eroon siitä. Kynämiehemme eivät propagoi laadittua suunnitelmaa, vaan kirjoittelevat teesejä ja sellaisia jonninjoutavia mietelmiä, miten suunnitelmaa on ryhdyttävä laatimaan! Virkaylimykset tähdentävät aito virkavaltaisesti suunnitelman „vahvistamisen” välttämättömyyttä, millä he eivät tarkoita konkreettisten tehtävien asettamista (rakennettava sitä ja sitä silloin ja silloin, ostettava sitä ja sitä ulkomailta j.n.e.), vaan jotain aivan sekavaa, sen tapaista, että pitää laatia *uusi* suunnitelma! Tapaa suorastaan kauheaa asiain ymmärtämättömyyttä, kuulee sanottavan: pankamme kuntoon vaikkapa

osittain vanhat laitokset ennen kuin rakennamme uusia; sähköistäminen muistuttaa sähläilemistä; miksei oteta käytäntöön kaasua; „Goelrossa” on porvarillisia spesialisteja, vähän kommunisteja; „Goelron” on annettava asiantuntijoita eikä yleisen suunnittelukomission jäseniä j.n.e.

Juuri tällainen mielipiteiden sekavuus onkin vaarallista, sillä se osoittaa, ettei osata tehdä työtä, että periaatteeton ja virkavaltainen omahyväisyys tyrehtyttää asiallista työtä. Suunnitelman ivaaminen mielikuvitukselliseksi, kysymykset kaasun ottamisesta käytäntöön y.m. paljastavat tuon omahyväisyyden moukkamaisuudeksi. Eikö se ole häpeällistä, että ryhdytään asiaa tuntematta korjailemaan satojen parhaiden spesialistien luomusta, pyritään kuittaamaan asia typerillä sutkauksilla, pöyhkeillään sillä, että on oikeus kirjoittaa „hylätään”?

Onhan opittava pitämään arvossa tiedettä, tehtävä loppu diletanttien ja byrokraattien „kommunistisesta” pöyhkeilystä, onhan opittava tekemään työtä järjestelmällisesti ja ottamalla varteen omat kokemukset, oma käytännöllinen työ!

„Suunnitelmat” ovat kyllä pohjimmaltaan sellaisia asioita, joista voidaan puhua ja kiistellä loputtomiin. Mutta älköön sallittako puhuttavan ja kiisteltävän ylimalkaan „periaatteista” (suunnitelman rakentamisen periaatteista) silloin, kun pitäisi ryhtyä tutkimaan kyseessä olevaa, ainoaa tieteellistä suunnitelmaa ja korjailemaan sitä *käytännön* antamien kokemusten sekä suunnitelman yksityiskohtaisemman tutkimisen pohjalta. Virkaylimyksellä ja -ylimyksillä on tietenkin aina oikeus kirjoittaa „vahvistetaan” tai „ei vahvisteta”. Kun tämä oikeus käsitetään järkevästi ja kun tulkitaan järkevästi VIII edustajakokouksen päätökset sen hyväksymän ja mahdollisimman laajasti propagoitavaksi suosittelman suunnitelman vahvistamisesta, niin vahvistaminen pitää käsittää siten, että tehdään useita tilauksia ja annetaan useita määräyksiä: ostettava sitä ja sitä silloin ja silloin sieltä ja sieltä, alettava rakentaa sitä ja sitä, koottava sellaiset ja sellaiset tarveaineet ja kuljetettava paikalle j.n.e. Jos tulkitaan virkavaltaisesti, niin silloin „vahvistaminen” merkitsee virkaylimysten tyhjän itsekästä omapäisyyttä, paperisotaa, erilaisten tarkastusvaliokuntien nimittämistä, sanalla sanoen elävän työn aito virkavaltaista tuhoamista.

Tarkastelkaamme asiaa vielä eräältä puolelta. Tieteellinen sähköistämissuunnitelma on välttämättä sidottava varsinkin käytännöllisiin työsuunnitelmiin ja näiden tosiasialliseen täyttöön. Se on tietenkin täysin kiistatonta. Mutta nimenomaan miten se on sidottava? Jotta saataisiin se tietää, talousmiesten, kynämiesten ja tilastotyöntekijäin ei pidä jaaritella suunnitelmasta yleensä, vaan heidän pitää tutkia seikkaperäisesti suunnitelmiamme täyttöä, tässä käytännöllisessä työssä tekemiämme virheitä ja sitä, millä tavalla ne voidaan oikaista. Ellemme tätä tutki, olemme sokeita. Kun tutkitaan näin, kun tutkitaan käytännöllistä kokemusta, niin hallintotyön tekniikkaa koskeva kysymys on sitten jo aivan pikku kysymys. Suunnittelukomissioita meillä on ihan mahdottomasti. Suunnitelmien toisiinsa sitomista varten otetaan pari henkilöä Ivan Ivanovitshin johtamalta hallintoalalta ja yksi Pavel Pavlovitshin johtamalta hallintoalalta tai päinvastoin. Heidät pannaan sitten yleisen suunnittelukomission alakomissioon. On selvää, että tämä on nimenomaan hallintotekniikkaa eikä mitään muuta. Kokeiltakoon puolin ja toisin ja valittakoon paras — siitä ei kannata puhuakaan.

Asian ydin on siinä, että meillä ei osata asettaa kysymystä oikealla tavalla ja että elävän työn asemesta harrastetaan periaatteetonta ja byrokraattista haihattelua. Meillä on ollut ja on juoksevat elintarvike- ja polttoainesuunnitelmat. Olemme tehneet ilmeisen virheen kummissakin. Tästä ei voida olla eri mieltä. Asiallinen talousmies ryhtyy tyhjänpäiväisten teesien laatimisen asemesta tutkimaan tosiasioita, numero- ja tilastotietoja, erittelee käytännöllisen kokemuksemme ja sanoo: siinä ja siinä on tehty virhe, joka pitää oikaista sillä ja sillä tavalla. Tällaisen tutkimuksen nojalla asiallinen hallintomies ehdottaa toimitettavaksi tai itse toimittaa henkilönvaihdoksia, muuttaa tilinpitäjärjestystä, järjestää uudelleen koneiston j.n.e. Meillä ei näytä suhtauduttavan kummassakaan tapauksessa asiallisesti ja järkevästi yhtenäiseen taloussuunnitelmaan.

Mätäpaiseena onkin juuri se, että asetetaan väärin kysymys kommunistin suhtautumisesta spesialisteihin, hallintomiehen suhtautumisesta tiedemiehiin ja kynämiehiin. Yhtenäistä taloussuunnitelmaa koskevassa kysymyksessä niin kuin kaikissa muissakin kysymyksissä on sellaisia puolia — ja aina saattaa ilmaantua sellaisia uusia puolia —,

jotka pitää yksinomaan kommunistien ratkaista tai jotka vaativat yksinomaan hallinnollista käsittelyä. Se on kiistatonta. Mutta se on pelkkää abstrahointia. Tällä haavaa meillä ottavat tässä kysymyksessä väärän kannan nimenomaan kommunistikirjoittelijat ja hallintomieskommunistit, jotka eivät ole kyenneet käsittämään, että tässä tapauksessa pitää ottaa enemmän oppia porvarillisilta spesialisteilta ja tiedemiehiltä ja pyrkiä vähemmän määräälemään hallinnollisesti. Ei ole eikä voi olla mitään muuta yhtenäistä taloussuunnitelmaa kuin „Goelron” jo laatima suunnitelma. Sitä tulee täydentää, kehittää, korjata ja soveltaa elämässä ottaen varteen huolellisesti tutkittava käytännöllinen kokemus. Päinvastainen mielipide on vain „näennäisesti radikaalinen, mutta itse asiassa moukkamaisen omahyväinen mielipide”, puolueohjelman sanoin sanoen³⁴. Yhtä moukkamaisen omahyväistä on ajatella, että VSFNT:ssa on mahdollinen jokin muu yleinen suunnitteluvaliokunta kuin „Goelro”, mikä ei tietenkään kumoakaan sitä, että „Goelron” kokoonpanon osittaisesta, asiallisesta parantamisesta voi olla hyötyä. Vain tältä pohjalta, vain jatkamalla aloitettua työtä voidaan saada aikaan jotain tuntuvaa kansantaloutemme yleissuunnitelman parantamisen mielessä; muussa tapauksessa se tulee olemaan epäasiallista hallinnollista määräilyä tai pikemminkin tyhmän itsekästä omapäisyyttä. „Goelrossa” toimivien kommunistien pitää määrällillä vähemmän, oikeammin sanoen olla yleensä määräälemättä ja suhtautua spesialisteihin, tieteen ja tekniikan tuntijoihin, („useimmiten heidän maailmankatsomuksensa ja tottumuksensa ovat läpikotaisin porvarillisia”, sanoo VKP:n ohjelma) erittäin hellävaraisesti ja oikealla tavalla ottaen samalla heiltä oppia ja auttaen heitä avartamaan näköpiiriään pitäen lähtökohtana vastaavan tieteen saavutuksia ja asiatietoja ja muistaen, että insinööri omaksuu kommunistisen maailmankatsomuksen *toisin* kuin sen omaksui maanalainen propagandisti, kynämies, nimittäin *oman tieteesä tosiasioiden kautta*, että agronomi omaksuu kommunistisen maailmankatsomuksen *omalla tavallaan*, metsänhoitaja omalla tavallaan j.n.e. Sellaisesta kommunistista, joka ei ole todistanut kykenevänsä yhdistämään ja vaatimattomasti suuntaamaan spesialistien työtä perehtymällä asian ytimeen ja tutkimalla sitä yksityiskohtaisesti, on useinkin vahinkoa. Sellaisia kommunisteja on meillä pal-

jon, ja antaisin heitä tusinakaupalla yhdestä alaansa tunnollisesti tutkivasta ja pätevistä porvarillisesta specialistista.

„Goelroon” kuulumattomat kommunistit voivat auttaa kahdella eri tavalla yhtenäisen taloussuunnitelman laatimista. Jos kyseessä ovat talousmiehet, tilastotyöntekijät tai kynämiehet, niin heidän tulee ensin tutkia käytännöllistä kokemustamme ja vain vastaavien tosiasiaiden seikkaperäisen tutkimisen perusteella kehottaa oikaisemaan virheet ja parantamaan työtä. Tutkimustyö on tiedemiehen työtä, ja koska meillä on jo kauan ollut kysymys nimenomaan käytännöllisestä kokemuksesta eikä yleisistä periaatteista, niin yksinpä porvarillinenkin, mutta pätevä „spesialisti, tieteen ja tekniikan tuntija”, on meistä kymmenen kertaa arvokkaampi kuin pöyhkeilevä kommunisti, joka on valmis mihin vuorokauden aikaan hyvänsä kirjoittamaan „teesit”, esittämään „ohjelauseet” ja pelkästään abstrahoimaan. Enemmän tosiasiaiden tuntemusta ja vähemmän suunsoittoa, joka on olevinaan kommunistista periaatteellisuutta.

Toisaalta, jos kommunisti on hallintomies, hänen ensimmäinen velvollisuutensa on varoa innostumasta määräilyyn, osata ensin ottaa varteen se, minkä tiede on jo aikaansaanut, kysyä ensin, onko tosiasiat tarkistettu, aikaansaada ensin se, että tutkitaan (selostuksissa, lehtien palstoilla, kokouksissa y.m.), nimenomaan missä olemme tehneet virheen, ja vain siltä pohjalta lähtien parantaa työtä. Siis vähemmän Tit Titytshin³⁵ tempauksia („minä voin hyväksyä ja voin myös hylätä”) ja enemmän käytännössä tekemiemme virheiden tutkimista.

Jo aikoja sitten on pantu merkille, että ihmisten vajavuudet kytkeytyvät suurimmalta osalta heidän avuihinsa. Sellaisia ovat monien johtoasemassa olevien kommunistien vajavuudet. Vuosikymmeniä olemme tehneet suurta työtä, propagoineet porvariston kukistamista, opettaneet suhtautumaan epäluuloisesti porvarillisiin spesialisteihin, paljastaneet näitä, riistäneet näiltä vallan, lannistaneet näiden vastarinnan. Se on suurenmoinen, maailmanhistoriallinen teko. Mutta jos mennään vähänkään pitemmälle, niin tulee vahvistetuksi totuus, että ylevästä on vain askel naurettavaan. Me olemme saaneet Venäjän vakuuttumaan, olemme valloittaneet Venäjän riistäjiltä työtätekeville, olemme lannistaneet riistäjät, nyt meidän täytyy oppia hallitsemaan

Venäjää. Sitä varten täytyy oppia olemaan vaatimaton ja kunnioittamaan „spesialistien, tieteen ja tekniikan tuntijain”, asiallista työtä, sitä varten täytyy oppia erittelemään asiallisesti ja huolellisesti lukuisat *käytännössä* tekemämme virheet ja oikaisemaan ne vähitellen, mutta johdonmukaisesti. Vähemmän periaatteetonta ja virkavaltaista oma-hyväisyyttä ja enemmän kaiken sen tutkimista, mitä keskuksessa ja eri paikkakunnilla saamamme käytännöllinen kokemuksemme antaa ja mitä tiede on meille jo antanut.

Helmikuun 21 pnä 1921

„Pravda” № 39,
helmikuun 22 pnä 1921
Allekirjoitus: N. L e n i n

Julkaistaan „Pravda” lehden tekstistä,
joka on tarkistettu V. I. Leninin
korjaamien oikaisuvedosten mukaan
